

alksaa 24 udtalt sig for Krammedebernes Bi- beholdelse og kun 13 imod. Skulde vi i dette Punkt gaa imod den kommunale Selvforsyrelse? Det er her Kommunalbestyrelserne, der have udtalt sig paa Kjøbstædernes Vegne, men jeg er vis paa, at hvis selve Kjøbstædbefolkningen var bleven adspurgt om dette Forhold, vilde Udtalelserne være faldne endnu langt mere til Gunst for Krammedebterne. Man siger nok, at paa Krammedebterne faae Kjøbstædbefolkningen en stor Mængde daarlige Løi; men det maa dog virkelig være dens egen Sag, og vi skulle dog ikke gjøre os til Formyndere for disse Folk. Man taler ogsaa om de Sjøglere, der komme til Krammedebterne, men jeg veed dog ikke, om de Herrer have Midler til at forhindre omreisende Sjøglere i at indfinde sig til Kreaturmarkederne, der jo fremdeles ville vedblive? Er der nogen Trang hos Folk til at se paa den Slags Ting, saa vil denne Trang, desværre maa jeg sige, altid finde en Maade, hvorpaa den kan tilfredsstilles (Winther: Var der blot ikke nogen større Synd!) Ja, min ærede Sidsmand her til Høire siger: Var der blot aldrig nogen større Synd. Nu, herom kunne nu Meningerne være delte, men i alt Fald sidde vi jo ikke her for at affasse al Synd i Verden, thi det er en Umulighed. Gaardest Klage jo de smaa Byer, hvem især Jernbanerne og den hele nyere Udvikling vil ødelægge — og de for deres Vedkommende have vist mest Ret dertil — over, at Krammedebterne blive affastede, og det kan umulig være Andet, end at det er skadeligt for dem. Det vil være en stor Begunstigelse for dem at beholde Krammedebterne. Seg kan saaledes godt forstaa, at et Flertal af Byerne erklærer sig for Krammedebternes Biholdelse. Seg skal ogsaa anføre, at der er Folk, som ere saa uheldige endnu ikke at have Jernbane eller Seilads; de kunne f. Ex. bo 5 Mil fra nærmeste Kjøbstad. Skulde det ikke være naturligt, at der paa et saadant Sted er en Markedsplads, hvor de kunne kjøbe deres Varer, eller skulle det virkelig lade sig dominere af en lille Landsby, hvor der kun bor enkelte Haandværkere og Handlende. Seg kommer ogsaa til at tænke paa, at der er mangen fattig Haandværker paa Landet, der ikke fuldt kan afsætte, hvad han kan udføre. I de Tider, han har tilovers, forarbejder han da netop saadant Løi, som han kan faae affat paa Krammedebterne, og jeg er forvisset om, at selv om vi affaste dem, ville de opstaa i en ny Skikkelse; de ville maasse begynde igen som Industriudstillinger, og det vil blive ganske det Samme. Seg kan ikke se, hvorfor vi skulle affaste dem, saa meget mindre, som der i den Grad, som jeg har anført, har været delte Meninger om dette Punkt baade i Kjøbstadkommissionen og i selve Kjøbstæderne. Seg kommer nu til vort Forflag under Nr. 5 til § 12. Af det ville de Herrer kunne se, at det

plet ikke er Byerne som saadanne, vi ville tillivs, hvad jeg i Øvrigt tror at have godtgjort tilstrækkelig paa anden Maade. Man kan forsonde sig med den Tanke, at der ikke i den Grad er Krang til Høsterbevillinger indenfor en Afstand af 1 Mil fra nærmeste Kjøbstad, at det kan have nogen Fare at stryge den nævnte Paragraf i Næringsloven; kan det fornøje og hjælpe Byerne Noget, ser jeg ingen Grund til at negte dem det som farligt. Derfor kan man lade den Bestemmelse udgaa, at Indenrigsministeren kan bevilge Høsterhandel selv indenfor $\frac{1}{2}$ Mils Afstand. Men at der ikke maa være Handel indenfor $1\frac{1}{2}$ Mils Afstand, vil for mig være noget af det Besynderligste af Verden. Nu siger man vel, at nu, da der er gaaet saa lang Tid, efterat Næringsloven af 29de September 1857 er traadt i Kraft, maa allerede de Bevillinger, der ere nødvendige, være givne. I Anledning af denne Indendring skal jeg dog anføre et Exempel paa, hvor feilagtigt det vistnok vilde være, om man i alle Retninger fulgte Kjøbstadkommissionen — og hvorfor skulde den ikke som enhver anden Kommission have sine svage Sider —; Kjøbstadkommissionen er nemlig endogsaa gaaet saa vidt i sine Forslag, at efter det skulle ikke engang de nuværende Bevillinger kunne fornys, naar de udløbe, medens der dog her i § 12 staar, at de kunne fornys. Man siger nok, at det hele Forhold har haft tilstrækkelig Tid til at udjevne sig; men jeg vil bede ærede Medlemmer tænke paa de nye Jernbaneanlæg paa Vestkanten og paa de mange andre Jernbaneanlæg, som vi i disse Dage have beskæftiget os med. Tror man ikke, at de ville skabe ny Trang til Handels-etablissementer. Seg hender nogle Forholdene i Syllands Vestegne og kan saaledes nævne, at der vil blive lagt en Station ved Kjørgaard i Lemb, og det er i lige Linie ikke mere end 5 Fjerdingvei fra Ringkjøbing. Til dette Punkt blive flere frugtbare Sogne naturligvis henviste, og skulde der ikke kunne lægges et Handels-etablisement der, eller er det Meningen, at Folk skulle drives til Ringkjøbing, en 2—3 Mil længere, og det endda i en modsat Retning end den naturlige; thi det ere vi jo dog Alle enige om, at hvis Havnearbejdet ved Esbjerg virkelig faar den Betydning, som man tilsigter dermed, saa vil Handelen i det Hele pege mere Syd paa end Nord paa. I alt Fald vilde det da være aldeles unaturligt, om ikke der blev et Handels-etablisement. Seg haaber, at den høitærede Indenrigsminister endogsaa vil modtage Vædringsforslaget under Nr. 5 med Glæde, ligesom jeg tror, at det ikke vil møde Modstand i det andet Thing. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har stillet et Vædringsforslag, som jo gaar videre, og som jeg ganske vist ikke kan stemme for. Det forekommer mig rigtignok ikke at vilde være det allerhøfligste Svar paa, hvad Kjøbstadkommissionen forlanger. Seg vil ikke sige, at det kunde gjøre Kjøbstæderne